

„S.O.S, MAREA NEAGRĂ!”

**Prof. înv. Primar ION MARIA-MIRELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 MANGALIA/CONSTANȚA**

Pentru copil, mediul – prin condițiile materiale și culturale pe care le oferă – constituie cadrul dezvoltării lui și, în același timp, principala sursă de impresii care vor sta la baza procesului de cunoaștere a realității.

Poziția geografică a orașului a permis studierea atentă a universului marin și a problemelor legate de poluare cu care se confruntă acesta, copiii din clasa pregătitoare fiind interesați mai ales de factorii ce pot polua.

Inițierea cercetării în profunzime a orizontului marin, a trezit interesul copiilor, aceștia depunând un efort conștient de studiu, concentrat pe găsirea răspunsurilor despre subiectul ales. Activitățile de explorare a mediului se pot realiza pe întreg programul zilei prin toate formele de organizare a procesului instructiv-educativ. Parcurgerea acestui proiect s-a realizat în trei pași, începând cu alegerea subiectului, stabilirea direcțiilor de dezvoltare, conceperea hărții proiectului, îmbogățirea centrului tematic cu diverse materiale, obiecte, instrumente. În cea de a doua fază a proiectului, eforturile au fost canalizate în direcția realizării obiectivelor stabilite, trecând pe implementarea activităților proiectate. Pentru o mai bună organizare a timpului, materialului și a grupului, elevii au primit roluri și responsabilități. Acum a avut loc investigarea directă, nemijlocită a subiectului, prin activități integrate proiectate sub formă de scenarii zilnice, în care au fost împletite toate ariile curriculare (Limbă și comunicare , Om și societate, Matematică și științe ale naturii , Arte și tehnologii , Sport și sănătate , Consiliere și orientare.).

Copiii au învățat că tot ce este în jurul nostru, implicit mediul marin, fără să fi fost făcut de mâna omului formează mediul natural iar noi suntem responsabili față de el. În timpul activităților out-door copiii au observat orizontul marin de aproape, mai puțin lumea din interiorul lui. Au văzut și porțiuni de plajă neîngrijită, acoperită de gunoie și au înțeles că acestea pot ajunge în apa mării și pot afecta pe termen lung viața marină.

Am desfășurat pe parcursul unei săptămâni proiectul cu tema ”S.O.S., Marea Neagră”, în care am implicat părinții dar și specialiști în domeniu. Abordarea integrată a activităților a permis desfășurarea unei palete largi de activități, ce au condus la implicarea copiilor sub toate aspectele.

Activitățile din această săptămână au fost concentrate mai mult asupra aspectelor ce privesc poluarea mediului marin. Încă de la **Întâlnirea de dimineață** am derulat activități prin care am conștientizat pericolul poluării apei mării și efectele acesteia. Jocul în diade „*Silue pe perete*” , „*Cadoul secret*”- joc prin care copiii au oferit un cadou realizat din materiale reciclabile, „*Noi doi și marea*” „*Mesagerul*” „*Peștișorul auriu*”- jocuri și activități prin care am format deprinderi de ocrotire și protecție a mediului marin.

Calendarul naturii a fost completat utilizând imagini cu universul marin .

Noutatea zilei a fost un moment mai special în această săptămână deoarece aceasta nu a mai constat într-un obiect și prezentarea de către copii a unui episod trăit sau cunoscut de ei în ceea ce privește poluarea apei mării.

În prima zi, am desfășurat activitatea integrată ”Trăiește verde pentru un viitor verde” În cadrul acestei activități, copiii au vizionat un film educativ, în care erau redată aspecte legate de poluare (definiție, tipuri,), sursele de poluare (deversări, accidente, pescuit excesiv, forajul

marin, turismul), efectele acesteia precum și metode de reducere sau stopare. Imaginile prezentate în film au avut un impact major asupra copiilor, fapt dovedit prin lucrările realizate. Prin metoda interactivă “Schimbă pereche”, ei au avut de realizat două postere (lucrare colectivă) de dimensiuni mari, respectând anumite criterii: în partea stângă a posterului imagini cu un mediu marin poluat iar în parte dreaptă cu mediul marin curat, natural. Rezultatul a fost peste așteptări, lucrările realizate fiind premiate la un concurs internațional pe teme de ecologie. Mesajele au fost create și scrise de copii.

Cea de a doua activitate s-a desfășurat într-un mod inedit, pe plaja din oraș și a implicat exersarea de deprinderi și cunoștințe specifice disciplinei Comunicare în Limba română și Dezvoltare Personală. Convorbirea s-a derulat după un plan de întrebări, dinainte stabilit și a avut ca temă poluarea apelor mării. Răspunsurile copiilor au fost clare și argumentate, după nivelul lor de înțelegere, aceștia însușindu-și conștient necesitatea protejării mediului marin după care, elevii împreună cu învățătoarea și părinții au ecologizat o porțiune din plaja orașului, adunând gunoaiile în mod selectiv. După ce au terminat de curățat plaja, copiii au fost foarte fericiți că viața din mare va fi mai bună și viețuitoarele vor fi mai multe, dar existau nelămuriri față de ce vor face “oamenii mari, cum vor apăra marea de pericolul poluării?”

Activitatea integrată din cea de a treia zi apurta numele de “Micii ecologiști ” și a vizat disciplina Matematică și Explorarea mediului (unități de măsură) cu aspecte din disciplina Educație fizică -joc “Cărăm sacii cu deșeuri”- transport de greutate). În cadrul acestei activități am utilizat o serie de material reciclabile aduse de copii, pe care le-am cântărit și măsurat cu instrumente de măsură standardizate și nestandardizate. Astfel, copiii au descoperit că un PET cântărește cât un cub sau o carte de colorat, că o pungă plină cu PET-uri cântărește cât o carte de povești, că un pachet de ziare cântărește mai mult decât un sac de PET-uri. Au observat că o doză de metal cântărește mai mult decât un PET dar mai puțin decât o carte. De asemenea au descoperit că o doză are aceeași capacitate ca și un PET chiar dacă acesta este mai mare. Au constatat că pentru a realize conturul în plan al unui coleg sunt necesare mai multe cutii de iaurt decât doze. Au măsurat mărimea a diferite PET-uri cu rigla sau metrul de croitorie dar și cu creionul sau cu palma. Am desfășurat jocul “Cărăm sacii cu deșeuri” prin care copiii au exersat deprinderile motrice aplicativ-utilitare. După executarea exercițiilor de pregătire a organismului pentru efort s-a desfășurat jocul propriu-zis: copiii au fost împărțiți în două echipe egale ca număr și au avut ca sarcină să transporte sacii cu deșeuri până la un punct de reper și înapoi la linia de start.

O altă activitate dinamică și interesantă pentru copii a fost joc didactic integrat “Căutătorii de comori”.Acest joc a avut drept scop consolidarea și verificarea cunoștințelor și deprinderilor copiilor referitoare la ocrotirea mediului marin. După parcurgerea etapelor premergătoare, am desfășurat jocul propriu-zis: prima probă a constat în descoperirea și identificarea jetoanelor cu posibile surse de poluare a mediului marin și așezarea lor pe un panou ce reprezenta un coș de gunoi. După parcurgerea acestei probe, copiii primeau cheia ce descuia primul cufăr unde se aflau imagini A4 cu diferite aspecte ale mediului marin iar copiii trebuia să numească imaginea și să asocieze un adjectiv potrivit. Următoarea probă a consta în “igienizare spațiului ”, copiii trebuind în timpul cel mai scurt (măsurat cu clepsidra) să identifice și să așeze în recipientele special toate obiectele ce pot constitui surse de poluare a apei și să numească ce recipient cântărește mai greu. Metoda interactivă “Cubul” a fost următoarea probă, fiecărui verb de pe fațete îi corespunde o sarcină: Argumentează - “*Spune de ce trebuie să păstrăm apa mării curată?*”, Analizează – “*Spune de ce nu trebuie să bem apă din mare?*”, Descrie “*Spune care sunt sursele ce pot polua apa mării?*”, Asociază – “*Ce culoare crezi că se potrivește expresiei*

poluare marină?”, Compară “*Cum este viața în apele unei mării poluate și în apele unei mări curate?*”, Aplică “*Identifică imaginile cu ape poluate*”. Ultima probă a constat în așezarea în ordine cronologică a cinci tablouri reprezentând surse de poluare a apelor și activități de protejare a acestora.

Ultima activitate din cadrul proiectului “S.O.S, Marea Neagră” am dorit să fie un prilej de sărbătoare și bucurie pentru copii. La activitate au participat părinți, bunici, cadre didactice. Locația aleasă a fost Clubul Nautic- Mangalia, iar momentele artistice au fost atractive, plăcute și interesante. Au fost prezentări de costume din materiale ecologice, lucrări artistico-plastice, dansuri, cântece, versuri, euritmii, toate având ca temă MAREA. Momentele prezentate, decorurile, materialele și costumele au fost realizate în colaborare cu părinții. La sfârșitul activității, fiecare copil a primit diploma “Prietenia mea, MAREA”. În cadrul acestei manifestări, copiii și-au pus în practică toate cunoștințele și deprinderile dobândite în ceea ce privește tema marină. Activitatea a fost reușită, copiii au fost fericiți că au purtat costume colorate recitând poeziile cu mult entuziasm, folosind mimicogesticulația potrivită. Am văzut copiii din clasa pregătitoare foarte dezinvolti, fericiți, iar părinții emoționați de faptul că și-au văzut copiii prezentând momentele artistice dezinhibați și fericiți.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, Mușata, (2007), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
2. Breben, Silvia./Gongea, Elena./Ruiu, Georgeta./Fulga, Elena. (2002), *Metode interactive de grup-ghid metodic*.Ed. Arves, București:
3. Cioflica, Smaranda Maria, Berceanu, Gabriela. (2009). *Ziua bună începe cu Întâlnirea de dimineață*, Ed. Tehno-Art, Petroșani
4. Cucuș, C.(1996), *Pedagogie*.,Ed. Polirom, Iași
5. Cerghit, I. (1980), *Metode de învățământ*.: E.D.P., București
6. Dragu, A./Cristea, S. (2003), *Psihologie și Pedagogie școlară*, ediția a II-a., Ed. Ovidius University Press, Constanța:
7. Debesse, M.; (1981), *Etapele educației*, Ed. Didactică și Pedagogică, București